

Death Education For Palliative Psychology

Îngrijirea paliativă: unde, când și cum

Concept

Acest al doilea modul va aborda definiția îngrijirii paliative (ÎP/PC), unde și când poate apărea, precum și rolul psihologilor în îngrijirea paliativă. De asemenea vor fi discutate istoria ÎP și contextul actual, obiectivele și fundamentele etice.

Competențe ce vor fi dobândite

- Cunoașterea aspectelor psihologice de bază ale planului de îngrijire centrat pe pacient vs. un plan de îngrijire centrat pe boală, în domeniul îngrijirii paliative.
- Cunoașterea definițiilor și principiilor fundamentale ale îngrijirii paliative.
- Cunoașterea diferitelor setinguri în îngrijirea paliativă (hospice, spital, îngrijire la domiciliu etc.).
- Cunoașterea rolului psihologului în echipa de îngrijire paliativă (Psihologie paliativă).

Ce se întâmplă?

**POPULAȚIA GLOBALĂ ÎMBĂTRÂNEȘTE DIN CE ÎN CE MAI
MULT**

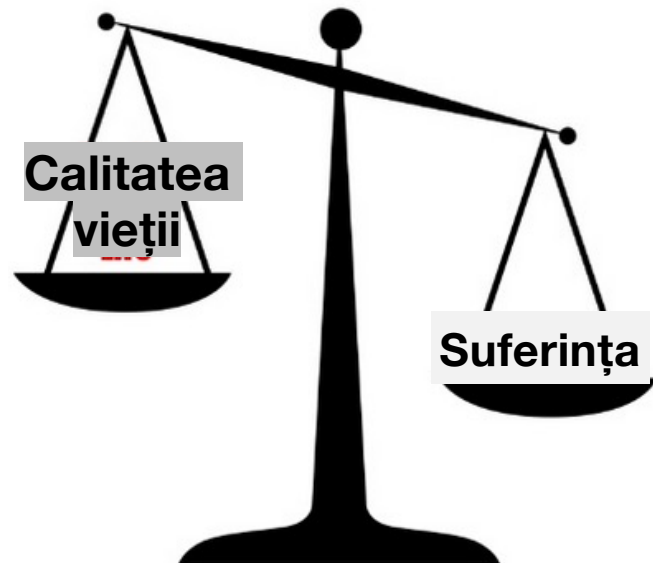
**PREVALENȚA CRESCUTĂ A BOLILOR NETRANSMISIBILE ȘI
PERSISTENȚA ALTOR BOLI CRONICE ȘI INFECȚIOASE**

Atlasul EAPC estimează că peste 4,4 milioane de persoane care au murit în Europa au suferit grav din cauza sănătății și au avut nevoie de îngrijiri paliative. Peste 139.000 de copii care mor în fiecare an au nevoie de îngrijiri paliative.

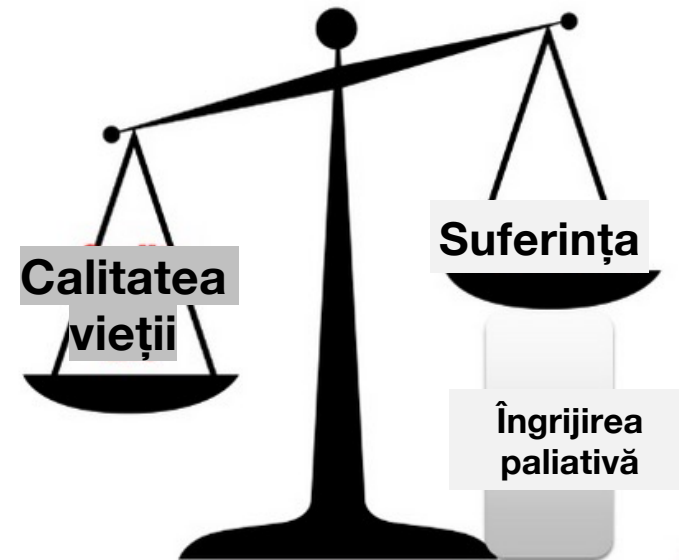
Se estimează că populația care are nevoie de îngrijiri paliative va crește semnificativ în viitor la nivel mondial.

planuri eficiente și durabile de îngrijire paliativă

Îngrijire paliativă

CE

Ce este îngrijirea paliativă?

...Originea sa este în cuvântul latin **pallium**, însemnând o mantie.

Îngrijirea paliativă este o abordare care îmbunătățește calitatea vieții pacienților și a familiilor acestora. Ea confruntă problema asociată cu bolile care pun viața în pericol, prin prevenirea și ameliorarea suferinței printr-o identificare timpurie și o evaluare și un tratament impecabil al durerii și al altor probleme, fizice, psihosociale și spirituale.

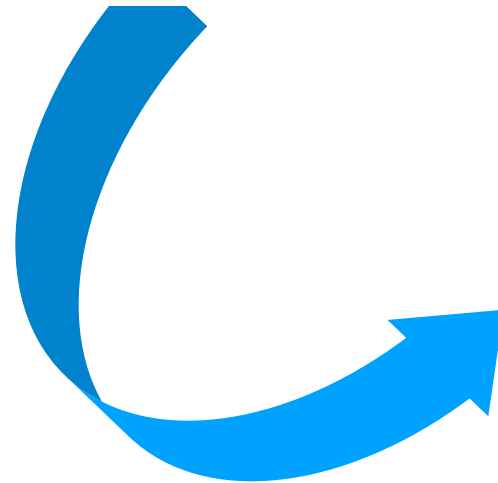
(Organizația Mondială a Sănătății – OMS)

Integrarea ÎP/PC în sistemele naționale de sănătate din întreaga Europă

Majoritatea țărilor europene (76%) au adaptat legile lor generale de sănătate cu decrete referitoare la ÎP/PC ca un drept al pacientului, sau chiar ca un drept al omului

Opt țări din Europa au o lege națională specifică ÎP/PC

COUNTRIES WITH NATIONAL LAWS

COUNTRY	YEAR	LAW OR ACT
France	1999	Law n° 99-477 aiming to guarantee the right to access to palliative care
Belgium	2002 (2016)	[S-C-2002/22868] The Palliative Care Act, [C-2016/24163] An Act to amend the Act of June 14, 2002 on palliative care with a view to broadening the definition of palliative care
Luxembourg	2009	Law on palliative care, advance instructions and end-of-life accompaniment
Italy	2010	Law 38/2010 to guarantee access to palliative care and pain therapy
Portugal	2012	Law n.º 52/2012, Law of Bases of Palliative Care
Albania	2014	Law Nr. 138/2014 For Palliative Care in Republic of Albania
Germany	2015	The Act to Improve Hospice and Palliative Care in Germany (Hospice and Palliative Care Act - HPG)
Armenia	2017	Law N 45-N on Palliative Medical Assistance and Service Providing

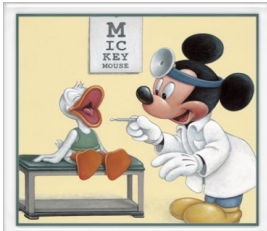
Îngrijire paliativă

UNDE

Acasă

Echipele de îngrijire paliativă a sănătății lucrează în casele pacienților, în colaborare cu echipele de sănătate de bază sau cu personalul clinicilor de îngrijire medicală.

Ambulatoriu

Puncte publice sau independente pentru garantarea serviciilor adecvate pentru pacienții care necesită o evaluare multidimensională specializată pentru controlul optim al simptomelor, inclusiv durerea și sprijinul familiei.

Spital

În cazul în care echipele de **îngrijire paliativă** sprijină pacienții cronici. Pot exista unități specifice de îngrijire paliativă în spitale de înaltă specializare.

Hospice

ÎP/PC este furnizată în facilități independente numite Hospice. Conceptul desemnează aproape întotdeauna o resursă intermediară de îngrijire între spital și acasă.

Tipologia serviciilor specializate de ÎP/PC

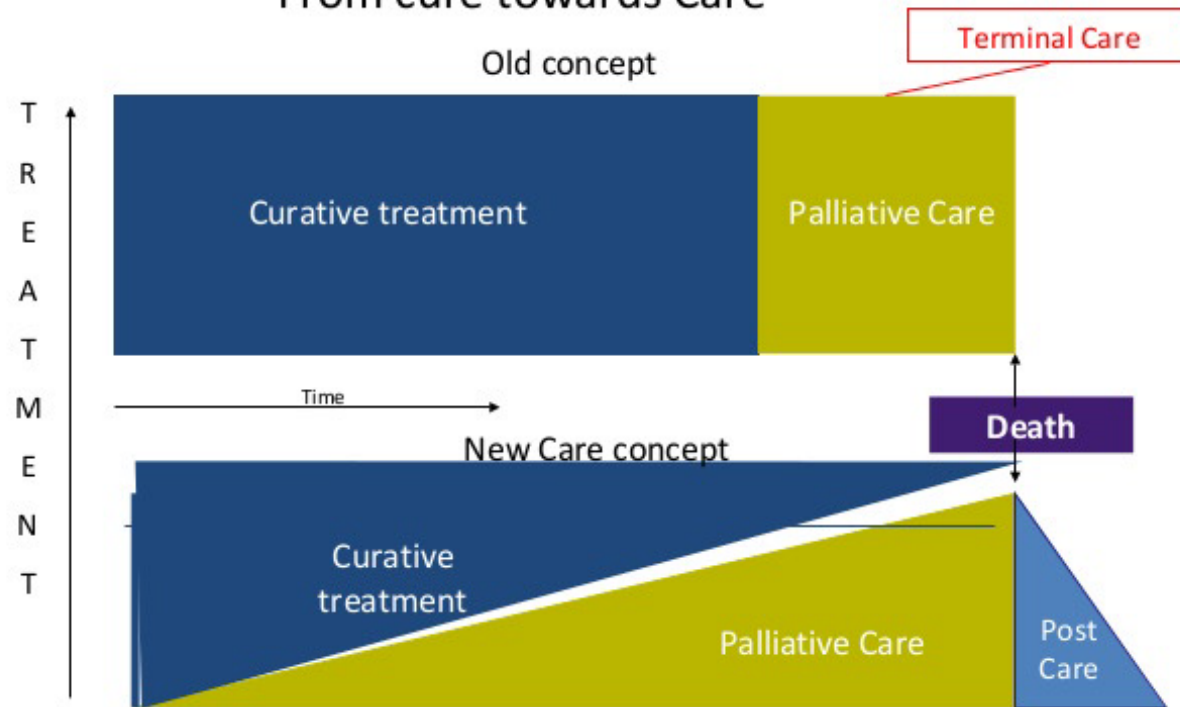
Îngrijire paliativă

CÂND

CÂND?

Figura ilustrează modul în care ideea că îngrijirea paliativă este relevantă doar pentru ultimele săptămâni de viață este înlocuită cu conceptul că abordarea îngrijirii paliative ar trebui să fie oferită din ce în ce mai mult alături de tratamentul curativ, pentru a sprijini persoanele cu boli cronice progresive de-a lungul mai multor ani.

From a traditional towards a new care model:
From cure towards Care

5

Lynn and Adamson, 2003

5

Întrebare surpriză:

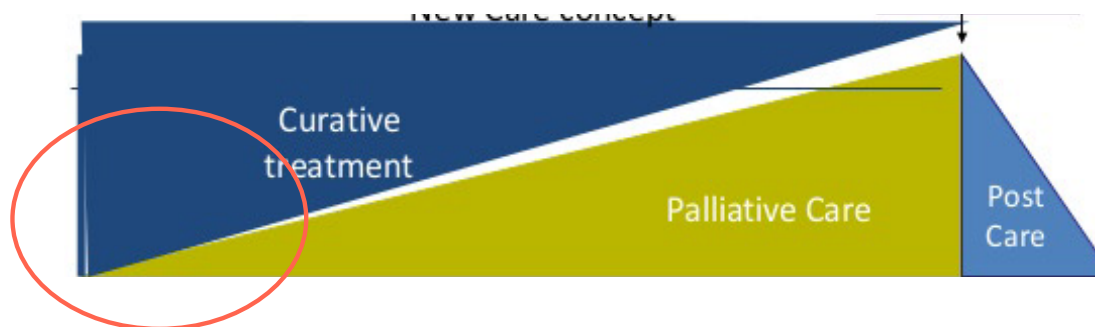
“Aș fi surprins dacă acest pacient ar muri în următoarele 12 luni?”

Îngrijire paliativă timpurie

Pacienții pot fi capabili să primească îngrijiri paliative mult mai devreme. Această abordare, care este cunoscută sub numele de îngrijire paliativă timpurie, începe la momentul - sau la scurt timp după - diagnosticul unei boli avansate.

Adesea, îngrijirea paliativă timpurie este combinată cu tratamente curative, ar fi chimioterapia sau radioterapia.

Îngrijirea paliativă timpurie, fie că este asigurată de oncologul curant sau de echipele de specialiști, implică **comunicarea empatică cu pacienții** cu privire la prognosticul lor, **planificarea în avans a îngrijirii** și **evaluarea și controlul simptomelor**.

Îngrijire paliativă

DE CE

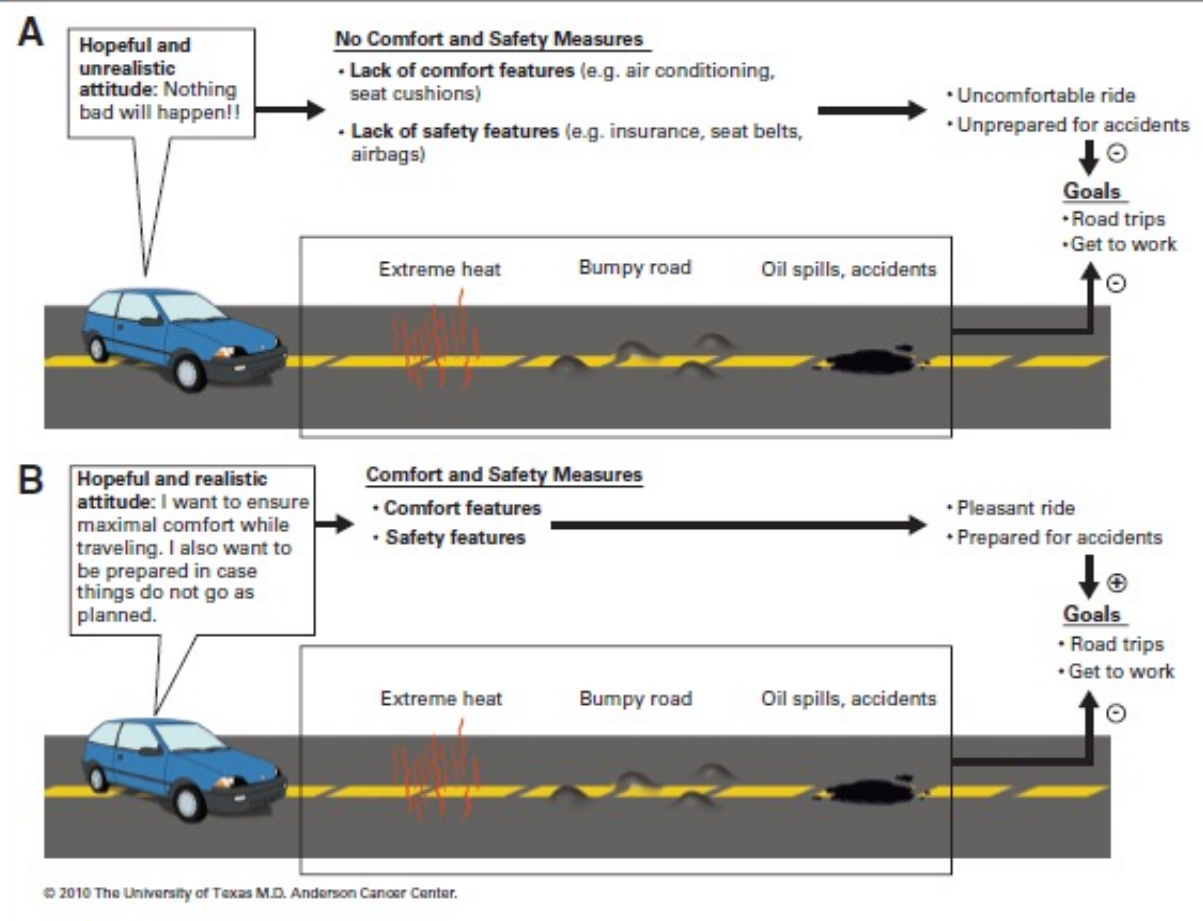
DE CE?

(A) Un șofer plin de speranță nerealiste crede că nu vor fi probleme înainte în călătoria lui.

Acest lucru este în contrast cu (B) un conducător auto realist plin de speranță, care înțelege importanța măsurilor de confort și necesitatea de a se pregăti pentru călătoria viitoare.

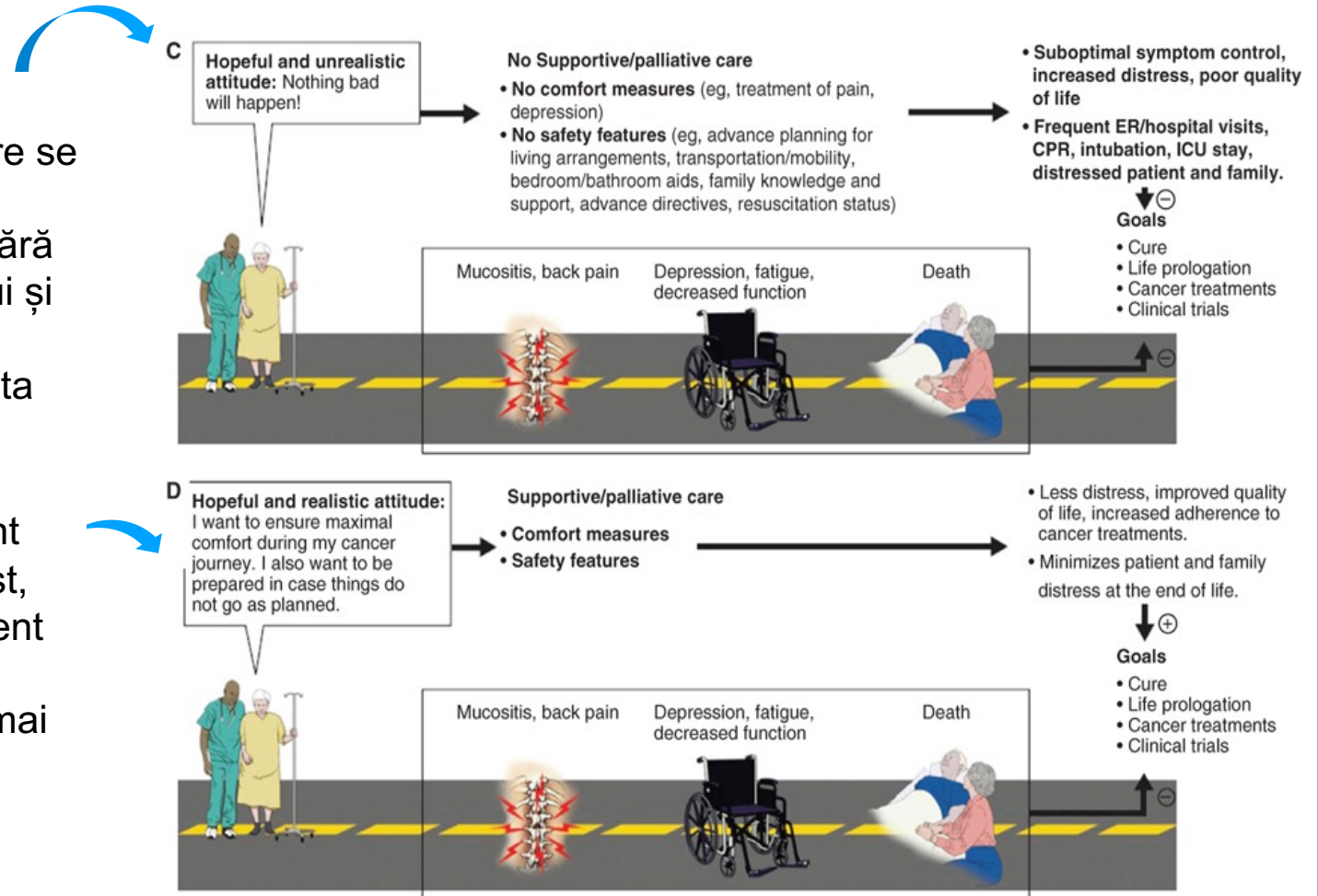
Conceptual model for Goals of Car(e).

O masina este folosită aici ca o analogie pentru stabilirea obiectivelor de îngrijire.

(C) Un pacient plin de speranțe nerealiste, care se concentrează pe tratamente de cancer, fără atenție la simptomele lui și la nevoile de îngrijire în avans poate experimenta un distres

(D) În schimb, un pacient plin de speranță și realist, care primește concomitent îngrijiri oncologice și de susținere paliativă ar fi mai bine pregătit pentru simptome și nevoile de îngrijire.

Source: Hagop M. Kantarjian, Robert A. Wolff: The MD Anderson Manual of Medical Oncology, 3rd Edition
www.accessmedicine.com
Copyright © McGraw-Hill Education. All rights reserved.

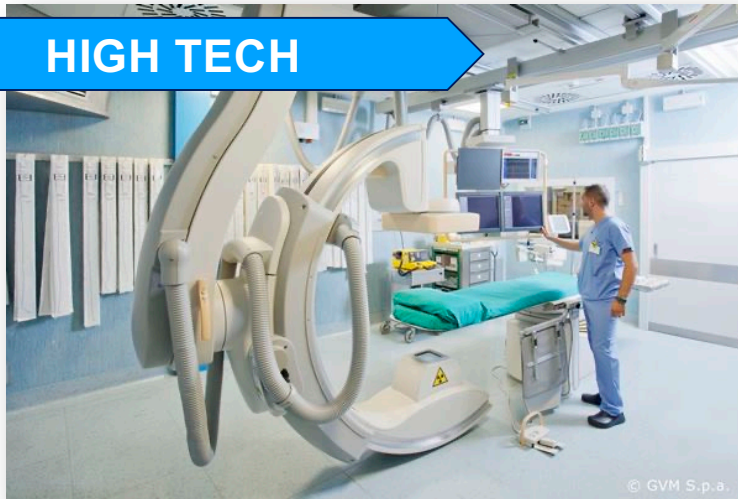
Îngrijire paliativă

CUM

Îngrijirea paliativă trebuie asigurată la **toate nivelurile de îngrijire**. Detectarea precoce a pacienților pentru ÎP trebuie efectuată în cadrul **serviciilor de asistență medicală primară** din comunitate și trebuie furnizată majorității pacienților de către profesioniștii din domeniul îngrijirii primare.

HIGH TECH

...HIGH TOUCH

Referințe bibliografice

- *Arias-Casais N, Garralda E, Rhee JY, Lima L de, Pons JJ, Clark D, Hasselaar J, Ling J, Mosoiu D, Centeno C. (2019) EAPC Atlas of Palliative Care in Europe 2019. Vilvoorde, EAPC Press.*
- *Paal P, Brandstätter C, Lorenzl S, Larkin P, Elsner F (2019). Postgraduate palliative care education for all healthcare providers in Europe: Results from an EAPC survey. Palliative and Supportive Care 17, 495–506. <https://doi.org/10.1017/S1478951518000986>*
- *Testoni, I., Bottacin, M., Fortuna, B.C., Zamperini, A., Marinoni, G.L., Biasco, G. (2019). Palliative care and psychology education need in nursing courses: A focus group study among Italian undergraduates. Psicologia della Salute, 2019 (2), pp. 80-99, doi: 10.3280/PDS2019-002004*
- *Centeno C, Sitte T, de Lima L, et al. (2018) White Paper for Global Palliative Care Advocacy: Recommendations from a PAL-LIFE Expert Advisory Group of the Pontifical Academy for Life, Vatican City. J Palliat Med. 21(10):1389-1397. doi:10.1089/jpm.2018.0248*
- *Noguera A, Bolognesi D, Garralda E, Beccaro M, Kotlinska-Lemieszek A, Furst CJ, Ellershaw J, Elsner F, Csikos A, Filbet M, Biasco G, and Centeno C. (2018) How Do Experienced Professors Teach Palliative Medicine in European Universities? A Cross-Case Analysis of Eight Undergraduate Educational Programs, Journal of Palliative Medicine.21(11) 1621-1626.*
- *Martoni AA, Varani S, Peghetti B, et al. (2017) Spiritual well-being of Italian advanced cancer patients in the home palliative care setting. Eur J Cancer Care (Engl); 26(4):10.1111/ecc.12677. doi:10.1111/ecc.12677*
- *Casale G., Calvieri A. (2014). Le cure palliative in Italia: inquadramento storico. MeDiC, 22(1): 21-26*
- *Claessen, Susanne & Francke, A. & Echteld, Michael & Schweitzer, Bart & Donker, Gé & Deliens, Luc. (2013). GPs' recognition of death in the foreseeable future and diagnosis of a fatal condition: A national survey. BMC family practice. 14*
- *Bruera, E., & Hui, D. (2012). Conceptual models for integrating palliative care at cancer centers. Journal of palliative medicine, 15(11), 1261–1269. <https://doi.org/10.1089/jpm.2012.0147>*
- *Department of Health, Western Australia. (2008) Palliative Care Model of Care. Perth: WA Cancer & Palliative Care Network, Department of Health, Western Australian.*